

ỦY BAN NHÂN DÂN XÃ XUÂN HỒNG
TRƯỜNG MẦM NON XUÂN HỒNG B

BẢN MÔ TẢ SÁNG KIẾN

**Một số biện pháp chuẩn bị tâm thế sẵn sàng cho trẻ 5 tuổi
vào lớp Một ở trường mầm non**

Tác giả: Hoàng Thị Hiên

Trình độ chuyên môn: Đại học sư phạm mầm non

Chức vụ: Giáo viên

Nơi công tác: Trường mầm non Xuân Hồng B,
xã Xuân Hồng, tỉnh Ninh Bình

Xuân Hồng, ngày 10 tháng 5 năm 2026

A. THÔNG TIN CHUNG

1. Tên sáng kiến: *Một số biện pháp chuẩn bị tâm thế sẵn sàng cho trẻ 5 tuổi vào lớp Một ở trường mầm non*
2. Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Giáo dục /mầm non
3. Thời gian áp dụng sáng kiến: Từ ngày 01 tháng 11 năm 2025 đến ngày 10 tháng 5 năm 2026
4. Tác giả:
Họ và tên: Hoàng Thị Hiên
Ngày, tháng, năm sinh: 02/03/1977
Chức vụ công tác: Giáo viên
Đơn vị: Trường mầm non Xuân Hồng B
Điện thoại: 0973581445
5. Đồng tác giả (nếu có): Không
6. Tỷ lệ (%) đóng góp vào việc tạo ra sáng kiến: 100%

B. PHẦN MỞ ĐẦU

Giáo dục mầm non giữ vai trò quan trọng trong việc hình thành những cơ sở ban đầu cho sự phát triển toàn diện của trẻ em. Đặc biệt, đối với trẻ 5 tuổi – lứa tuổi chuẩn bị bước vào lớp Một, việc chuẩn bị tâm thế sẵn sàng cho trẻ có ý nghĩa vô cùng quan trọng. Đây không chỉ là sự chuẩn bị về kiến thức mà còn là sự chuẩn bị về thể chất, kỹ năng, thói quen, cảm xúc và tinh thần giúp trẻ tự tin bước vào môi trường học tập mới. Thực tế hiện nay cho thấy, nhiều trẻ khi chuyển từ mầm non lên tiểu học còn bỡ ngỡ, thiếu tự tin, chưa có tính tự lập, kỹ năng giao tiếp và khả năng thích nghi với môi trường học tập mới còn hạn chế. Bên cạnh đó, một số phụ huynh còn quá chú trọng đến việc dạy trước chương trình lớp Một mà chưa quan tâm đúng mức đến việc rèn luyện kỹ năng và chuẩn bị tâm lý cho trẻ. Điều này ảnh hưởng không nhỏ đến quá trình học tập và phát triển của trẻ trong giai đoạn đầu tiểu học.

Chuyển tiếp từ môi trường mầm non lên tiểu học là dấu mốc quan trọng. Giai đoạn này đòi hỏi trẻ có sự chuẩn bị kỹ lưỡng về tâm lý, kỹ năng xã hội và nhận thức. Nếu không được chuẩn bị tốt, trẻ dễ gặp khó khăn, ảnh hưởng đến kết quả học tập ban đầu và sự phát triển lâu dài.

Tại Trường mầm non Xuân Hồng B, trong năm học 2025-2026, tôi nhận thấy một thực trạng đáng lo ngại. Mặc dù nhà trường đã có các chương trình làm quen với lớp Một, nhưng vấn đề tâm thế sẵn sàng của trẻ vẫn còn nhiều thách thức. Qua quan sát, khoảng 30% số trẻ 5 tuổi trong lớp tôi biểu hiện rõ sự lo lắng, nhút nhát khi nhắc đến việc học lớp Một. Một số khác lại quá hào hứng nhưng thiếu ý thức về kỷ luật, nề nếp mới.

Trong thực tế giảng dạy tại lớp mẫu giáo 5 tuổi, tôi nhận thấy nhiều trẻ vẫn còn nhút nhát, khả năng tự phục vụ còn hạn chế, chưa có thói quen tập trung chú ý trong hoạt động học tập. Một số trẻ còn phụ thuộc vào người lớn, chưa mạnh dạn giao tiếp, chưa quen với các quy định và nề nếp học tập giống như ở tiểu học.

Phụ huynh đôi khi tập trung nhiều vào việc dạy con đọc, viết trước tuổi mà bỏ qua yếu tố cảm xúc. Họ chưa thực sự hiểu tầm quan trọng của việc hình thành thói quen học tập, sự tự tin hay kỹ năng tự phục vụ.. Điều này đôi khi gây áp lực cho trẻ, làm giảm hứng thú học tập.

Chuẩn bị tâm thế cho trẻ 5 tuổi giúp các con có khả năng tư duy, sáng tạo, tự tin, hòa nhập và phát triển những kỹ năng học tập, làm việc nhóm. Bên cạnh đó trẻ còn làm chủ hoàn toàn bản thân và tạo điều kiện để con chuyển môi trường một cách tự tin, hòa nhập tốt hơn.

Ngoài ra còn giúp các con hình thành những kỹ năng quan trọng như kỹ năng hợp tác, thận thiện và gần gũi, quan tâm, yêu thương với những mối quan hệ xung quanh cuộc sống. Giúp trẻ được vui chơi giải trí và mở rộng những kiến thức bên ngoài.

Chính vì vậy, là một giáo viên trực tiếp giảng dạy lớp mẫu giáo 5 tuổi, tôi luôn trăn trở làm thế nào để giúp trẻ có sự chuẩn bị tốt nhất cả về tâm lý, kỹ năng, thói quen học tập và sự tự tin khi bước vào lớp Một. Việc chuẩn bị tâm thế cho trẻ mẫu giáo lớn vào lớp Một là thực sự rất cần thiết, vì: nhiều trẻ sẽ bối ngỡ và có thể gặp không ít khó khăn lúc mới vào lớp Một, khi đang quen được chăm sóc, vui chơi phải chuyển sang môi trường mới, với hoạt động học tập là chính, ngồi một chỗ, viết bài, làm toán trong thời gian dài.

Từ những trăn trở này, cùng với mong muốn giúp trẻ 5 tuổi có hành trang vững chắc nhất, tôi bắt đầu tìm kiếm và xây dựng một số biện pháp cụ thể. Chúng phải thiết thực, dễ áp dụng, đồng thời chú trọng vào việc phát triển cảm xúc, xã hội và tư duy độc lập cho trẻ, tạo ra một tâm thế vững vàng trước ngưỡng cửa lớp Một.

Vì vậy tôi đã mạnh dạn nghiên cứu và thực hiện đề tài “***Một số biện pháp chuẩn bị tâm thế sẵn sàng cho trẻ 5 tuổi vào lớp Một ở trường mầm non***” nhằm giúp trẻ tự tin, mạnh dạn và thích nghi tốt với môi trường học tập mới. Thông qua việc thực hiện đề tài, tôi mong muốn góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ trong trường mầm non, đồng thời giúp phụ huynh hiểu rõ hơn vai trò của việc chuẩn bị tâm thế cho trẻ trước khi vào lớp Một.

C. PHẦN NỘI DUNG

I. Mô tả giải pháp đã biết

1. Thực trạng

Trước đây, trong quá trình thực hiện “Một số biện pháp chuẩn bị tâm thế sẵn sàng cho trẻ 5 tuổi vào lớp Một ở trường mầm non”, giáo viên chủ yếu áp dụng các phương pháp truyền thống nhằm giúp trẻ bước đầu làm quen với môi trường học tập ở tiểu học. Các hoạt động thường tập trung vào việc rèn nề nếp học tập cho trẻ như hướng dẫn trẻ ngồi đúng tư thế, biết chú ý nghe cô giảng bài, giơ tay phát biểu và thực hiện các yêu cầu của giáo viên. Bên cạnh đó, giáo viên cho trẻ làm quen với chữ cái, chữ số, tập tô các nét cơ bản, luyện cách cầm bút và sử dụng đồ dùng học tập đơn giản. Việc tổ chức các hoạt động chủ yếu theo hình thức cô hướng dẫn – trẻ thực hiện, trẻ tiếp thu kiến thức còn mang tính thụ động, ít có cơ hội trải nghiệm và khám phá thực tế.

Ngoài ra, giáo viên cũng chú trọng rèn cho trẻ một số kỹ năng tự phục vụ như tự cất đồ dùng cá nhân, giữ gìn vệ sinh, tự xúc ăn và thực hiện nề nếp sinh hoạt trong lớp. Các hoạt động giáo dục chủ yếu sử dụng tranh ảnh, đồ dùng trực quan đơn giản và phương pháp đàm thoại truyền thống.

*** Ưu điểm:**

Các biện pháp truyền thống trong việc chuẩn bị tâm thế cho trẻ 5 tuổi vào lớp Một có ưu điểm là dễ thực hiện, phù hợp với điều kiện thực tế của nhiều trường mầm non. Giáo viên chủ yếu sử dụng các phương pháp quen thuộc như hướng dẫn, đàm thoại, luyện tập và sử dụng đồ dùng trực quan đơn giản nên không đòi hỏi nhiều về cơ sở vật chất hay trang thiết bị hiện đại.

Thông qua các hoạt động rèn nền nếp học tập như ngồi đúng tư thế, biết chú ý nghe cô giảng, giơ tay phát biểu và thực hiện yêu cầu của giáo viên, trẻ bước đầu hình thành được ý thức học tập và làm quen với môi trường tiểu học. Bên cạnh đó, việc cho trẻ làm quen với chữ cái, chữ số, tập cầm bút và sử dụng đồ dùng học tập giúp trẻ có những kiến thức ban đầu để chuẩn bị vào lớp Một.

Ngoài ra, các biện pháp truyền thống còn giúp giáo viên dễ quản lý lớp học, dễ tổ chức hoạt động đồng loạt và thuận lợi trong việc đánh giá kết quả của trẻ. Phụ huynh cũng dễ phối hợp với giáo viên trong quá trình rèn nền nếp và kỹ năng cho trẻ tại nhà.

*** Hạn chế:**

Bên cạnh những ưu điểm trên, các biện pháp cũ, truyền thống vẫn còn nhiều hạn chế. Quá trình tổ chức hoạt động chủ yếu theo hình thức cô truyền đạt – trẻ thực hiện nên trẻ còn tiếp thu kiến thức một cách thụ động, ít có cơ hội trải nghiệm, khám phá và phát huy tính sáng tạo của bản thân.

Các hoạt động học tập còn mang tính khuôn mẫu, chưa tạo được nhiều hứng thú cho trẻ. Một số giáo viên còn chú trọng nhiều vào việc dạy trước kiến thức như tập viết, tập đọc, nhận biết chữ số mà chưa quan tâm đầy đủ đến việc phát triển kỹ năng sống, kỹ năng giao tiếp và khả năng tự lập cho trẻ.

Việc ứng dụng công nghệ thông tin và các phương pháp giáo dục hiện đại còn hạn chế nên hình thức tổ chức hoạt động chưa thật sự sinh động, hấp dẫn, thiếu tự tin khi tham gia hoạt động, khả năng tư duy sáng tạo và kỹ năng giải quyết vấn đề chưa cao. Trẻ chưa được tham gia nhiều hoạt động trải nghiệm thực tế nên khả năng tư duy, giải quyết vấn đề và kỹ năng hợp tác còn hạn chế.

Ngoài ra, trong các biện pháp truyền thống, giáo viên thường tổ chức hoạt động đồng loạt nên chưa chú ý nhiều đến khả năng và nhu cầu riêng của từng trẻ. Vì vậy, một số trẻ nhút nhát, chậm tiếp thu dễ thiếu tự tin và gặp khó khăn khi bước vào môi trường học tập ở lớp Một.

Một số trẻ còn phụ thuộc vào sự hướng dẫn của giáo viên, chưa phát huy được tính chủ động và tích cực trong học tập.

Chính vì vậy, việc đổi mới phương pháp giáo dục và áp dụng các hình thức tổ chức hoạt động linh hoạt, phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý của trẻ là điều cần thiết nhằm nâng cao hiệu quả chuẩn bị tâm thế cho trẻ sẵn sàng vào lớp Một.

1.1. Thuận lợi

Được sự hướng dẫn, quan tâm chỉ đạo của cấp uỷ Đảng, chính quyền địa phương cùng với Ban giám hiệu nhà trường năng động, sáng tạo có tinh thần trách nhiệm cao, đội ngũ giáo viên có cơ hội giao lưu học hỏi, chia sẻ kinh nghiệm chuyên môn, nâng cao chất lượng giảng dạy

Chuẩn bị tâm thế sẵn sàng cho trẻ 5 tuổi vào lớp Một là một nhiệm vụ trọng tâm. Điều này không chỉ giúp trẻ thích nghi nhanh với môi trường học tập mới, mà còn đặt nền móng vững chắc cho hành trình giáo dục sau này. Tại Trường mầm non Xuân Hồng B, thuộc Xã Xuân Hồng, tỉnh Ninh Bình, tôi luôn chú trọng công tác này, đặc biệt trong năm học 2025 - 2026.

Lớp tôi nhận được sự quan tâm sâu sát từ Ban giám hiệu, luôn tạo điều kiện về cơ sở vật chất và chuyên môn. Các buổi tập huấn, hội thảo được tổ chức thường xuyên. Phụ huynh cũng khá nhiệt tình phối hợp, đa số đều mong muốn con mình có sự khởi đầu tốt nhất. Trẻ em ở đây nhìn chung ngoan, có ý thức học hỏi, thích khám phá những điều mới lạ. Các góc chơi, góc học tập trong lớp được trang bị tương đối đầy đủ, hỗ trợ phần nào các hoạt động chuẩn bị.

- Trẻ đều có nề nếp thói quen tốt trong học tập, nhanh nhẹn, mạnh dạn, có khả năng nghe - hiểu và tiếp thu rất nhanh.

- Sự phối hợp giữa nhà trường và phụ huynh ngày càng được tăng cường, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện cho trẻ.

1.2. Khó khăn

Sau khi được sáp nhập nhà trường vẫn duy trì các lớp học ở các khu khác nhau. Điều này tạo ra một số khó khăn nhất định trong công tác quản lý cũng như việc chuẩn bị tâm thế sẵn sàng cho trẻ 5 tuổi vào lớp Một.

Giáo viên ở các khu lớp khác nhau nên việc trao đổi, thống nhất phương pháp tổ chức hoạt động và sinh hoạt chuyên môn còn gặp một số hạn chế, cần thời gian để phối hợp nhịp nhàng hơn.

Trong quá trình chuẩn bị tâm thế cho trẻ vào lớp Một, việc tổ chức các hoạt động trải nghiệm, giao lưu cho trẻ đôi khi còn gặp khó khăn do điều kiện tổ chức và sự phối hợp giữa các lớp.

Nhiều trẻ vẫn còn thói quen vui chơi tự do, khó tập trung trong khoảng thời gian dài. Khả năng chú ý cho một hoạt động học tập có cấu trúc chỉ duy trì được

khoảng 15 - 20 phút đối với khoảng 1/3 số trẻ trong lớp tôi phụ trách. Một số em còn lúng túng khi tự mặc áo khoác hoặc sắp xếp đồ dùng cá nhân gọn gàng sau giờ học. Kỹ năng giao tiếp, mạnh dạn bày tỏ ý kiến cũng chưa đồng đều. Khi chuyển sang môi trường tiểu học, yêu cầu về sự tự lập và kỷ luật cao hơn, đây là rào cản lớn.

Đa phần phụ huynh đều làm nông nghiệp hiểu biết còn nhiều hạn chế về "tâm thế sẵn sàng". Họ thường tập trung vào việc dạy trẻ đọc, viết trước tuổi, đôi khi gây áp lực không cần thiết. Ước tính theo quan sát, chỉ khoảng 40% phụ huynh thực sự hiểu rõ tầm quan trọng của việc rèn kỹ năng tự phục vụ và tự chủ cho con, thay vì chỉ chú trọng việc dạy chữ. Sự phối hợp giữa gia đình và nhà trường đôi lúc chưa thật sự chặt chẽ, chưa tạo được môi trường giáo dục nhất quán.

Trước thực trạng trên tôi rất băn khoăn và trăn trở phải làm thế nào và biện pháp gì để tất cả trẻ lớp tôi có một tâm thế vững vàng, sẵn sàng bước vào lớp Một, để trẻ tiếp cận môi trường mới một cách tốt nhất.

2. Kết quả thực trạng ban đầu qua khảo sát

Tại Trường mầm non Xuân Hồng B, tôi tiến hành khảo sát thực trạng tâm thế sẵn sàng vào lớp Một của trẻ 5 tuổi ngay từ đầu năm học 2025 - 2026. Mục đích xác định rõ những điểm mạnh, điểm yếu của trẻ. Từ đó, xây dựng các biện pháp hỗ trợ phù hợp.

Đối tượng khảo sát là toàn bộ 27 trẻ lớp 5 tuổi A1 do tôi chủ nhiệm. Tôi đã sử dụng phương pháp quan sát trực tiếp, trò chuyện với từng trẻ, kết hợp phiếu đánh giá nhanh và trao đổi với phụ huynh. Các tiêu chí tập trung vào nhận thức về trường tiểu học, kỹ năng tự phục vụ, khả năng tập trung, hứng thú học tập và kỹ năng giao tiếp xã hội.

Kết quả ban đầu được tổng hợp như sau:

Tiêu chí khảo sát	Số trẻ đạt	Tỷ lệ đạt (%)
Khả năng tập trung (15-20 phút)	11/27	40%
Kỹ năng tự phục vụ cá nhân	18/27	66%
Hứng thú với hoạt động học tập	14/27	52%
Hiểu biết cơ bản về môi trường tiểu học	9/27	33%
Kỹ năng giao tiếp, hòa nhập với bạn bè và cô giáo	20/27	74%

Nhìn vào bảng, thấy rõ nhiều trẻ còn gặp khó khăn. Khả năng tập trung vẫn là một thách thức lớn. Khoảng 40% trẻ có thể duy trì sự chú ý trong 15-20 phút. Đa số trẻ nhanh chóng xao nhãng khi hoạt động kéo dài. Có lần, tôi đưa một bài tập tô màu yêu cầu tỉ mỉ, vài em ban đầu rất hào hứng nhưng chỉ sau 5 phút, đã bỏ bút, đứng dậy đi lại hoặc trò chuyện với bạn. Một trường hợp điển hình: Cháu Hiếu, thường xuyên bám chặt cô giáo mỗi khi có hoạt động mới, em lo lắng không biết phải làm gì.

Kỹ năng tự phục vụ khá hơn, nhưng vẫn còn khoảng một phần ba trẻ cần sự nhắc nhở thường xuyên. Việc hiểu biết về trường tiểu học còn rất mơ hồ. Nhiều trẻ chỉ nghĩ "lớp Một là lớp lớn hơn". Chúng chưa hình dung được sự khác biệt về môi trường, cách học tập. Điều này cho thấy phụ huynh và tôi chưa thực sự tạo đủ cầu nối thông tin.

Tóm lại, thực trạng ban đầu phản ánh sự chuẩn bị tâm thế cho trẻ vào lớp Một ở trường mầm non còn nhiều hạn chế. Cần có những giải pháp cụ thể, sát sao hơn để nâng cao sự sẵn sàng cho trẻ.

II. Nội dung các giải pháp mới; tính mới, tính sáng tạo; hiệu quả áp dụng, khả năng nhân rộng của sáng kiến

1. Nội dung các giải pháp mới

1.1. Giải pháp 1: Chú trọng phát triển toàn diện cho trẻ

Để giúp trẻ 5 tuổi có tâm thế vững vàng khi bước vào lớp Một ở trường mầm non, việc phát triển toàn diện cho trẻ là yếu tố nền tảng và vô cùng quan trọng. Trẻ cần được phát triển đồng đều về các mặt: thể chất, nhận thức, ngôn ngữ, tình cảm - kỹ năng xã hội và thẩm mỹ.

*** Chuẩn bị về thể lực**

Thể lực là điều kiện quan trọng đối với trẻ nó ảnh hưởng trực tiếp đến quá trình học tập của học sinh. Để giúp trẻ có một cơ thể khỏe mạnh không chỉ dừng lại là chuẩn bị về thể lực mà điều cần thiết không kém đó là sự chuẩn bị về thể chất như rèn luyện cho trẻ sự bền bỉ, khéo léo, kiên trì, để giúp trẻ phát triển năng lực hoạt động trí tuệ ở trường tiểu học. Vì vậy, việc rèn luyện thể lực cho trẻ ngay từ bậc mầm non là rất cần thiết, giúp trẻ tự tin và sẵn sàng bước vào lớp Một.

Trước hết, tôi chú trọng tổ chức các hoạt động vận động phù hợp với lứa tuổi như: thể dục sáng, các trò chơi vận động ngoài trời, hoạt động trải nghiệm, leo trèo, chạy nhảy, bật xa, ném bóng... Những hoạt động này giúp trẻ phát triển cơ thể khỏe mạnh, tăng cường sự dẻo dai và nhanh nhẹn.

Hình ảnh trẻ chơi Trò chơi Kéo co

Bên cạnh đó, tôi xây dựng chế độ sinh hoạt hợp lý trong ngày cho trẻ như: ăn uống đầy đủ chất dinh dưỡng, ngủ nghỉ đúng giờ, tham gia hoạt động học và chơi một cách khoa học. Tôi cũng phối hợp với phụ huynh nhắc nhở trẻ ăn đủ bữa, uống đủ nước, giữ gìn vệ sinh cá nhân và phòng tránh bệnh theo mùa.

Ngoài ra, tôi thường xuyên rèn luyện cho trẻ một số kỹ năng tự phục vụ như: tự mặc quần áo, đi giày dép, xếp đồ dùng gọn gàng, rửa tay đúng cách, giữ gìn vệ sinh cá nhân. Những kỹ năng này giúp trẻ trở nên tự lập hơn khi bước vào môi trường học tập mới ở tiểu học.

Trong quá trình tổ chức các hoạt động, tôi luôn quan tâm đến từng trẻ, đặc biệt là những trẻ có thể lực yếu, nhút nhát, để động viên và khuyến khích trẻ tham gia tích cực. Đồng thời tạo môi trường học tập vui vẻ, an toàn, giúp trẻ hứng thú tham gia các hoạt động rèn luyện thể chất.

Nhờ thực hiện biện pháp này, đa số trẻ trong lớp có sức khỏe tốt hơn, nhanh nhẹn, tự tin và sẵn sàng tham gia các hoạt động học tập khi bước vào lớp Một.

*** Chuẩn bị về trí tuệ**

Bên cạnh việc rèn luyện thể lực, việc chuẩn bị về mặt trí tuệ cho trẻ 5 tuổi là vô cùng quan trọng, giúp trẻ hình thành những kiến thức và kỹ năng cần thiết trước khi bước vào môi trường học tập ở lớp Một.

Trước hết, tôi tổ chức các hoạt động học tập phù hợp với lứa tuổi nhằm phát triển khả năng nhận thức cho trẻ như: làm quen với chữ cái, làm quen với các con

số, nhận biết hình dạng, màu sắc, so sánh, phân loại các đồ vật xung quanh. Thông qua các hoạt động này, trẻ được rèn luyện tư duy, khả năng ghi nhớ và sự tập trung.

Bên cạnh đó, tôi thường xuyên tổ chức các trò chơi học tập, hoạt động khám phá, trải nghiệm để kích thích sự tò mò và ham học hỏi của trẻ. Ví dụ: trò chơi ghép chữ, tìm chữ cái trong từ, đếm số lượng đồ vật, giải câu đố đơn giản... Qua đó giúp trẻ phát triển tư duy logic và khả năng giải quyết vấn đề.

Việc đưa hoạt động phát triển thẩm mỹ như âm nhạc, tạo hình vào quá trình rèn tính mạnh dạn, tự tin cho trẻ 5 tuổi chuẩn bị vào lớp Một là rất cần thiết. Thông qua các hoạt động hát múa, biểu diễn, vẽ tranh, nặn, xé, cắt dán..., trẻ được thể hiện cảm xúc, ý tưởng và khả năng của bản thân trước cô giáo và bạn bè. Từ đó giúp trẻ mạnh dạn giao tiếp, tự tin tham gia các hoạt động tập thể, biết chia sẻ ý kiến và không còn rụt rè, e ngại.

Ví dụ: Nhân dịp ngày 20/10 – Ngày Phụ nữ Việt Nam, tôi đã gợi ý và tổ chức cho trẻ một hoạt động ý nghĩa nhằm làm quà tặng mẹ. Trước khi thực hiện, tôi trò chuyện với trẻ về ý nghĩa của ngày 20/10, giúp trẻ hiểu được đây là ngày để thể hiện tình yêu thương, sự biết ơn đối với bà, mẹ và cô giáo. Sau đó, tôi hướng dẫn trẻ lựa chọn các nguyên vật liệu đơn giản, để tạo ra những món quà nhỏ xinh. Trong quá trình hoạt động, trẻ được tự do sáng tạo theo ý tưởng của mình như làm thiệp. Tôi luôn quan sát, hỗ trợ và khích lệ để trẻ tự tin thể hiện tình cảm qua sản phẩm của mình. Hoạt động không chỉ giúp trẻ rèn luyện sự khéo léo, phát triển khả năng thẩm mỹ và tư duy sáng tạo mà còn giáo dục trẻ biết yêu thương, quan tâm và bày tỏ tình cảm với người thân trong gia đình

Hình ảnh trẻ xé, cắt dán làm bưu thiếp tặng mẹ

Ngoài ra, tôi luôn chú trọng phát triển ngôn ngữ cho trẻ thông qua nhiều hoạt động gần gũi, sinh động và phù hợp với lứa tuổi như kể chuyện bằng rối, đọc thơ, hát đồng dao, trò chuyện cùng trẻ và đặt các câu hỏi gợi mở trong quá trình

học tập cũng như vui chơi. Những hoạt động này giúp trẻ được lắng nghe, được nói lên suy nghĩ, cảm xúc và ý kiến của bản thân một cách tự nhiên, từ đó mạnh dạn hơn trong giao tiếp hằng ngày.

Trong các giờ kể chuyện với rối, trẻ không chỉ hứng thú theo dõi nội dung câu chuyện mà còn được nhập vai nhân vật, tập diễn đạt bằng lời nói và thể hiện cảm xúc qua ngôn ngữ. Việc đọc thơ, đọc truyện thường xuyên giúp trẻ mở rộng vốn từ, phát âm rõ ràng hơn, biết sử dụng câu đầy đủ và diễn đạt mạch lạc hơn. Bên cạnh đó, tôi luôn khuyến khích trẻ trả lời các câu hỏi mở như: “Con thấy nhân vật này như thế nào?”, “Nếu là con, con sẽ làm gì?” để kích thích khả năng tư duy, tưởng tượng và diễn đạt ý tưởng của trẻ.

Hình ảnh trẻ kể chuyện kết hợp với Rối

Trong quá trình tổ chức các hoạt động, tôi luôn khuyến khích trẻ suy nghĩ, trao đổi ý kiến và tham gia tích cực. Đồng thời phối hợp với phụ huynh hướng dẫn trẻ học tập nhẹ nhàng tại nhà không gây áp lực cho trẻ. Phụ huynh được khuyến khích cùng trẻ đọc sách, kể chuyện, nhận biết chữ cái, làm quen với con số và luyện tập các kỹ năng đơn giản phù hợp với khả năng lứa tuổi. Sự phối hợp này giúp trẻ được củng cố kiến thức một cách tự nhiên, hình thành thói quen học tập tốt ngay từ sớm, đồng thời tạo sự gắn kết giữa gia đình và nhà trường trong quá trình chăm sóc, giáo dục trẻ.

Hình ảnh phụ huynh hướng dẫn trẻ học tại nhà

Nhờ thực hiện tốt việc chuẩn bị về mặt trí tuệ, trẻ trong lớp đã có sự tiến bộ rõ rệt: trẻ hứng thú học tập, biết chú ý lắng nghe, mạnh dạn phát biểu và có những kiến thức, kỹ năng cơ bản để sẵn sàng bước vào lớp Một.

1. 2. Giải pháp 2 : Phát triển kỹ năng tự phục vụ và kỹ năng xã hội

Sự chuẩn bị tâm thế cho trẻ 5 tuổi vào lớp Một không chỉ dừng lại ở các kiến thức học thuật. Kỹ năng tự phục vụ và kỹ năng xã hội đóng vai trò nền tảng, giúp trẻ hòa nhập môi trường mới một cách tự tin, độc lập hơn.

- Phát triển kỹ năng tự phục vụ

Môi trường học tập ở tiểu học có nhiều điểm khác biệt so với bậc mầm non. Nếu ở mầm non trẻ luôn nhận được sự quan tâm, hỗ trợ sát sao từ cô giáo trong mọi hoạt động thì khi bước vào lớp Một, trẻ cần có tính tự lập cao hơn, biết tự thực hiện nhiều công việc cá nhân mà không cần người lớn nhắc nhở thường xuyên. Vì vậy, việc rèn luyện kỹ năng tự phục vụ cho trẻ ngay từ lứa tuổi mầm non là vô cùng cần thiết, giúp trẻ hình thành tính tự giác, sự gọn gàng và tự tin khi chuyển sang môi trường học tập mới.

Nhận thức được điều đó, trong quá trình chăm sóc và giáo dục trẻ tại lớp, tôi luôn chú trọng rèn luyện cho trẻ các kỹ năng tự phục vụ phù hợp với độ tuổi thông qua các hoạt động hằng ngày. Tôi hướng dẫn trẻ cách tự xúc ăn gọn gàng, biết cầm thìa đúng cách, ăn hết suất và không làm rơi vãi thức ăn. Trẻ còn được tập thói quen tự lấy nước uống, uống nước đúng cách và biết cất cốc đúng nơi quy định sau khi sử dụng.

Bên cạnh đó, tôi đặc biệt quan tâm đến việc hình thành cho trẻ các kỹ năng vệ sinh cá nhân. Trẻ được hướng dẫn cách rửa tay đúng quy trình trước khi ăn, sau khi đi vệ sinh và sau khi tham gia các hoạt động ngoài trời. Tôi thường xuyên nhắc nhở trẻ biết giữ gìn cơ thể sạch sẽ, tự lau mặt, lau tay khi cần thiết và bỏ rác đúng nơi quy định để hình thành ý thức giữ gìn vệ sinh chung.

Trong giờ ăn, trẻ được tập tự kê bàn ăn, lấy ghế, xếp khăn, cất bát thìa sau khi ăn xong. Những công việc nhỏ nhưng giúp trẻ rèn luyện tính ngăn nắp, trách nhiệm và khả năng tự phục vụ bản thân. Ngoài ra, tôi còn hướng dẫn trẻ biết tự sắp xếp ba lô, sách vở, đồ dùng học tập và đồ chơi đúng nơi quy định. Sau mỗi hoạt động, trẻ được nhắc nhở tự thu dọn đồ dùng, xếp đồ chơi gọn gàng để tạo thói quen nề nếp.

Để trẻ hứng thú tham gia, tôi thường lồng ghép việc rèn kỹ năng tự phục vụ thông qua các trò chơi thi đua giữa các tổ, các nhóm hoặc động viên, khen ngợi kịp thời khi trẻ thực hiện tốt. Nhờ đó, trẻ trở nên mạnh dạn, tự tin hơn và tích cực thực hiện các công việc cá nhân mà không còn phụ thuộc nhiều vào cô giáo hay cha mẹ.

Thông qua quá trình rèn luyện thường xuyên, đa số trẻ trong lớp đã có ý thức tự phục vụ tốt, biết tự chăm sóc bản thân và chủ động trong nhiều hoạt động sinh hoạt hằng ngày. Đây là nền tảng quan trọng giúp trẻ dễ dàng thích nghi với môi trường tiểu học, hình thành tính tự lập và sự tự tin khi bước vào lớp Một.

Hình ảnh trẻ kê bàn ghế chuẩn bị ăn cơm tại lớp

Phương pháp thực hiện gắn liền với các hoạt động hàng ngày. Tôi làm mẫu, sau đó khuyến khích trẻ tự làm. Ban đầu, có một số trẻ còn lúng túng. Chẳng hạn,

một vài bé vẫn quen được người lớn giúp mặc áo khoác, nhất là áo có khóa kéo. Cô giáo đã thử làm mẫu nhiều lần. Tuy nhiên, hiệu quả chưa cao. Các bé vẫn có xu hướng chờ đợi sự hỗ trợ.

Nhận thấy điều này, tôi thay đổi cách tiếp cận. Thay vì làm mẫu toàn bộ, tôi chỉ gợi ý từng bước nhỏ, khuyến khích trẻ tự tìm cách làm.

Ví dụ: Khi trẻ mặc áo có khóa kéo, tôi nói: "Con thử giữ một bên, rồi kéo từ từ lên xem sao." Dần dần, trẻ hình thành thói quen chủ động. Khoảng 4/5 trẻ trong lớp giờ đã tự mặc áo, cất đồ dùng cá nhân thành thạo hơn hẳn so với đầu năm học. Chỉ còn vài trường hợp cần nhắc nhở nhẹ.

Một số trẻ ban đầu còn hay quên cất đồ chơi sau khi chơi xong. Thay vì dọn giúp, tôi tổ chức thành trò chơi thi đua "ai là người gọn gàng nhất", hoặc phân công trực nhật theo nhóm. Trẻ tự giác hơn. Điều này giúp hình thành ý thức trách nhiệm.

- Phát triển kỹ năng xã hội

Kỹ năng xã hội là chìa khóa để trẻ hòa nhập với bạn bè, thầy cô ở lớp Một. Trẻ cần biết cách giao tiếp, hợp tác, giải quyết mâu thuẫn nhỏ.

Tôi tập trung vào việc dạy trẻ chào hỏi lễ phép, biết nói lời cảm ơn, xin lỗi. Các hoạt động nhóm được tăng cường. Trẻ học cách chia sẻ đồ chơi, nhường nhịn bạn bè, chờ đến lượt mình khi tham gia trò chơi. Kỹ năng lắng nghe người khác cũng được chú trọng.

Để rèn luyện, nhà trường thường xuyên tổ chức các buổi kể chuyện về tình bạn, về cách ứng xử. Sau đó, trẻ sẽ đóng vai, thực hành những tình huống tương tự. Có lần, hai bé tranh giành một món đồ chơi trong góc xây dựng. Thay vì tôi can thiệp ngay để phân xử, tôi mời cả hai đến "góc trò chuyện". Tôi hướng dẫn từng bé bày tỏ mong muốn của mình, lắng nghe bạn nói. Ban đầu, các bé còn ngại, chỉ muốn khóc. Nhưng sau vài lần được gợi mở, chúng đã tự thống nhất được cách chơi chung: một bé chơi trước 5 phút, sau đó đổi cho bạn.

Tôi cũng nhận ra một vấn đề. Ban đầu, tôi đôi khi quá tập trung vào việc "dạy" các quy tắc xã hội một chiều. Trẻ ghi nhớ nhưng chưa thực sự hiểu sâu. Sau đó, tôi chuyển sang phương pháp thảo luận. Đặt ra các câu hỏi mở: "Nếu bạn con buồn, con sẽ làm gì?", "Tại sao chúng ta phải xếp hàng?". Trẻ được khuyến khích đưa ra ý kiến của mình. Điều này giúp các con hiểu sâu hơn về ý nghĩa của các hành vi xã hội.

Kết quả, đa số trẻ đã biết cách kiểm soát cảm xúc tốt hơn. Chúng thể hiện sự đồng cảm, biết giúp đỡ bạn khi cần. Số lượng mâu thuẫn nhỏ trong lớp giảm đáng kể. Khi có vấn đề, trẻ tự tìm cách giải quyết hoặc nhờ cô hỗ trợ một cách chủ động.

Bên cạnh đó, phát triển tình cảm và kỹ năng xã hội cũng được chú trọng thông qua các hoạt động nhóm, trò chơi đóng vai, sinh hoạt tập thể, giúp trẻ biết hợp tác, chia sẻ, tuân thủ quy định và xây dựng mối quan hệ tốt với bạn bè, thầy cô.

Những kỹ năng tự phục vụ và kỹ năng xã hội này là hành trang thiết yếu. Chúng giúp trẻ không chỉ vững vàng về mặt kiến thức, mà còn tự tin, hòa nhập tốt vào môi trường học tập mới.

1.3. Giải pháp 3: Rèn luyện kỹ năng tiền đọc, tiền viết và tư duy logic

Rèn luyện các kỹ năng tiền đọc, tiền viết và tư duy logic là trọng tâm để hình thành nền tảng vững chắc cho trẻ chuẩn bị vào lớp Một. Các hoạt động không chỉ dừng lại ở việc làm quen mặt chữ hay cầm bút, mà còn phát triển toàn diện khả năng nhận thức và giải quyết vấn đề của trẻ.

- Phát triển kỹ năng tiền đọc

Tập trung vào việc khơi gợi hứng thú với ngôn ngữ và sách vở. Tôi tại Trường mầm non Xuân Hồng B, trong năm học 2025-2026, đã triển khai nhiều hoạt động. Ban đầu, có một số phụ huynh lo ngại con chưa biết mặt chữ. Thực tế, không phải là dạy trẻ đọc sớm, mà là làm quen. Trẻ biết gọi tên, nhận dạng đặc điểm chữ cái tô và tập viết các chữ cái. Thông qua giờ làm quen với chữ cái trẻ nhận biết chữ cái thông qua việc đọc theo cô và tri giác âm thanh, nhận biết các đặc điểm của chữ in hoa, in thường, viết thường, trẻ biết cách liên hệ các chữ cái với các từ đã học và tìm ra chữ cái trong các từ đã học, làm quen với cách tách âm, ghép âm thông qua đó cho trẻ làm quen với các vị trí của các âm trong từ, trẻ biết các kỹ năng ban đầu và tiếp tục đọc, viết, cách ngồi, viết, cách cầm bút, mở sách, đọc... Luyện khả năng chú ý có chủ định, biết tập trung, lắng nghe, yêu cầu những kỹ năng; nghe, nói (tiếp nhận, viết, biểu lộ), mở rộng vốn hiểu biết để hình thành 4 kỹ năng *nghe, nói, đọc, viết* cho trẻ.

+ Để chuẩn bị cho việc học đọc của trẻ được tốt tôi rất chú trọng trong các giờ thơ, kể chuyện để rèn cho trẻ cách đọc hay chính xác các từ, biết cách ngừng nghỉ tạo ngữ điệu, giọng của nhân vật và thông qua đó phát triển ngôn ngữ mạch lạc cho trẻ.

+ Tôi còn hướng dẫn cho phụ huynh thường xuyên đọc sách cho trẻ nghe và hướng dẫn trẻ cách cầm sách đúng, dạy trẻ đọc sách từ trên xuống dưới từ trái qua phải. Khi trẻ nghe và nhìn cách của bố mẹ đọc sách trẻ có thể học được những kiến thức từ nội dung sách, cách sử dụng sách và nguyên tắc đọc, hướng dẫn trẻ ý thức giữ gìn và bảo vệ sách. Tôi hướng dẫn cho phụ huynh lựa chọn những sách có hình ảnh sinh động ở ngoài bìa nhằm gây hứng thú cho trẻ.

+ Cũng thông qua việc đọc sách trẻ khám phá được các ký hiệu và mẫu chữ khác nhau nhận biết các mẫu chữ in hoa, in thường, viết thường, kích thích sự tò mò tìm hiểu các từ và chữ.

+ Tranh ảnh về thế giới xung quanh như: bạn bè, người thân trong gia đình, nghề nghiệp, thế giới động vật, thế giới thực vật...dưới các tranh ảnh đó tôi lựa chọn nội dung tranh và ghi lại bằng chữ viết thường của mình hoặc tôi đánh máy làm chữ in thường cho trẻ tìm hiểu và quan sát, nội dung những chữ đó tôi viết to rõ ràng để trẻ dễ nhận biết.

+ Kể chuyện và đọc sách tranh: Đọc sách mỗi ngày. Khuyến khích trẻ dự đoán nội dung, đặt câu hỏi về nhân vật, tình tiết. Điều này giúp trẻ hiểu cấu trúc câu chuyện, phát triển vốn từ. Tôi có một góc sách nhỏ, trẻ tự do chọn sách. Nhiều bé còn tự "đọc" lại câu chuyện theo trí nhớ và hình ảnh.

Hình ảnh trẻ đọc truyện theo tranh

- Rèn luyện kỹ năng tiền viết: Đây là quá trình phát triển vận động tinh, sự khéo léo của đôi tay và phối hợp mắt - tay.

Tôi thường xuyên tổ chức, lên kế hoạch các hoạt động tập tô, tập vẽ trong các nội dung của hoạt động học có chủ đích giúp trẻ làm quen với các nét cơ bản của chữ viết tiếng Việt, cũng từ đó tôi luyện được cho trẻ cách cầm bút đúng, cầm sách đúng, cách mở sách, tư thế ngồi đúng...và biết cách đưa nét tạo thành chữ viết.

Hình ảnh trẻ tập tô chữ cái

Tôi cũng chú ý đến tổ chức các hoạt động tạo hình như vẽ tranh, nặn, xé dán, in hình... đặc biệt các hoạt động có sử dụng bút, giấy như làm sách, làm các tấm thiệp chúc mừng. Từ đó luyện được sự khéo léo của đôi bàn tay cho trẻ và kết hợp được những dòng chữ tên đề tài của tranh, tôi khuyến khích trẻ khi vẽ xong bài của mình thì viết tên mình vào góc trái của bức tranh. Tôi quan sát thấy trẻ rất hứng thú với việc kí tên sau mỗi lần hoàn thành xong sản phẩm.

Trao đổi với phụ huynh trang bị thêm cho trẻ sách tập tô, vở, giấy để trẻ tự do tập viết khi có ý thích

Cứ như thế mỗi ngày một ít, trẻ ở lớp tôi dần dần biết các chữ cái, các từ. Những sản phẩm của trẻ tôi hướng dẫn trẻ cất cẩn thận tạo cho trẻ cần phải trân trọng và giữ gìn nó để từ đó giúp trẻ hứng thú khi tạo ra các sản phẩm.

Như vậy việc làm quen với hoạt động đọc, viết, nhận biết 29 chữ cái ở trường mầm non được phụ huynh thực hiện tốt luôn gắn với hoạt động vui chơi của trẻ. Để chuẩn bị tâm thế cho trẻ vào lớp 1 thì nhiệm vụ của người giáo viên mầm non chính là chuẩn bị cho trẻ các điều kiện về thể chất, trí tuệ, tình cảm xã hội, ngôn ngữ, làm quen với 29 chữ cái và một số kỹ năng cần thiết cho hoạt động học tập.

- Phát triển tư duy logic

Việc phát triển tư duy logic cho trẻ được thể hiện rõ nét thông qua các hoạt động rèn luyện kỹ năng tiền đọc, tiền viết và các hoạt động học tập trải nghiệm. Trẻ được làm quen với việc quan sát, so sánh, phân loại đồ vật, nhận biết chữ cái, con số và các mối quan hệ đơn giản trong cuộc sống. Thông qua các trò chơi học tập và tình huống gợi mở, trẻ được khuyến khích suy nghĩ, tìm cách giải quyết vấn đề theo nhiều hướng khác nhau, từ đó hình thành khả năng tư duy có logic và hệ thống hơn.

Sắp xếp, phân loại, so sánh: Cho trẻ chơi với các khối hình học, phân loại đồ vật theo màu sắc, kích thước, hình dạng.

Ví dụ, Khi thực hiện hoạt động cho trẻ sắp xếp theo quy tắc 1;1;1. Tôi hướng dẫn trẻ thông qua các đồ dùng trực quan, gần gũi như khối gỗ, hạt vòng, hoa, lá hoặc các hình khối nhiều màu sắc. Trước tiên, tôi giúp trẻ quan sát mẫu và nhận biết quy luật sắp xếp xen kẽ từng đối tượng một cách lần lượt theo chu kì. Sau đó, tôi khuyến khích trẻ tự thực hành, tự lựa chọn và sắp xếp các đối tượng theo đúng quy tắc đã học. Trong quá trình trẻ thực hiện, tôi luôn quan sát, gợi ý và đặt câu hỏi để trẻ suy nghĩ như: “Vì sao con lại chọn như vậy?”, nhằm giúp trẻ hiểu bản chất của quy tắc thay vì chỉ làm theo mẫu. Đồng thời, tôi tạo điều kiện cho trẻ được trao đổi, nhận xét bài của bạn để tăng khả năng tư duy và ghi nhớ. Hoạt động này không chỉ giúp trẻ hình thành kiến thức ban đầu về quy luật sắp xếp mà còn góp phần phát triển tư duy logic, khả năng quan sát, so sánh và sự chú ý có chủ đích, tạo nền tảng tốt cho việc học toán ở bậc tiểu học sau này

Ngoài ra trẻ thường xuyên cho trẻ hoạt động nhóm: Cho trẻ cùng nhau thảo luận, tìm ra giải pháp cho một nhiệm vụ nhỏ. Điều này không chỉ rèn tư duy mà còn cả kỹ năng giao tiếp, kỹ năng thuyết trình.

Hình ảnh trẻ thảo luận nhóm và 1 bạn đại diện lên thuyết trình

Việc rèn luyện các kỹ năng này cần sự linh hoạt, sáng tạo của tôi. Mỗi trẻ có một nhịp độ phát triển riêng. Quan sát, điều chỉnh phương pháp là then chốt.

1.4. Giải pháp 4: Sử dụng phương pháp dạy học tiên tiến

Để giúp trẻ lĩnh hội được những kiến thức bổ ích vì vậy trong quá trình dạy học tôi luôn ứng dụng các phương pháp dạy học tiên tiến như: STEAM, Montessori, để đổi mới phương pháp dạy học.

Ngoài ra, tôi còn tích cực ứng dụng công nghệ thông tin vào quá trình giảng dạy nhằm đổi mới phương pháp dạy học và nâng cao chất lượng giáo dục trẻ. Tôi thường xuyên sử dụng bài giảng điện tử, hình ảnh, video, trò chơi tương tác và

các phần mềm giáo dục phù hợp với lứa tuổi để tạo hứng thú cho trẻ trong các giờ học. Ví dụ như cho trẻ xem video về các con vật, phương tiện giao thông, thể giới thực vật hoặc tham gia các trò chơi học tập trên màn hình để củng cố kiến thức sau mỗi hoạt động bằng cách quét mã QR

Hình ảnh trẻ chơi trò chơi thông qua quét mã QR

Trong giờ học trò chơi với chữ cái, tôi cho trẻ chọn và tìm chữ cái trong từ, hoặc chữ cái còn thiếu trong ô bằng cách di chuyển chuột để chọn đúng chữ cái đó và trẻ đã làm rất tốt

Hình ảnh trẻ tìm chữ cái trong từ, trong ô còn thiếu

Để tổ chức tốt một giờ học tốt tôi cần chuẩn bị những bài giảng điện tử sinh động để thu hút sự tập chung của trẻ trong quá trình dạy tôi luôn gợi mở cho trẻ để trẻ phát huy được những ý tưởng mới trẻ rất hào hứng tham gia vào hoạt động tạo ra được rất nhiều sản phẩm đẹp. Những cố gắng đã được đền đáp bằng những sản phẩm của trẻ qua những sản phẩm đa dạng và phong phú.

Trong giờ học khám phá tôi áp dụng phương pháp STEAM tận dụng các nguyên vật liệu sẵn có tại địa phương (vật thật) để cho trẻ khám phá tạo nên phẩm

sinh động, hấp dẫn thu hút trẻ, dễ trẻ dễ hiểu, tạo sự tương tác giữa trẻ này với trẻ kia hoặc giữa các nhóm trẻ.

Ví dụ: Trong giờ học khám phá về con cua, tôi đã áp dụng phương pháp STEAM bằng cách tận dụng nguyên vật liệu thật sẵn có tại địa phương để giúp trẻ được trực tiếp trải nghiệm và khám phá. Trẻ được quan sát những con cua thật, nhìn rõ đặc điểm bên ngoài như mai cua, càng cua, mắt cua và các chân cua. Tôi cho trẻ dùng tay chạm nhẹ vào mai cua để cảm nhận độ cứng, quan sát cách con cua bò ngang, cách càng cua cử động và thử đoán xem vì sao cua lại bò như vậy.

Trong hoạt động, trẻ được tham gia đếm số càng, số chân của cua, so sánh càng to, càng nhỏ, quan sát màu sắc và kích thước của từng con cua khác nhau. Trẻ còn được thử nghiệm cho cua bò trong chậu nước hoặc trên khay cát để xem môi trường nào cua di chuyển nhanh hơn. Các nhóm trẻ cùng nhau thảo luận, đưa ra nhận xét và chia sẻ điều mình quan sát được với bạn.

Thông qua hoạt động, trẻ không chỉ hứng thú, tích cực tham gia mà còn phát triển khả năng quan sát, tư duy, ghi nhớ, kỹ năng đếm, so sánh và làm việc nhóm. Việc sử dụng vật thật giúp bài học trở nên sinh động, gần gũi, dễ hiểu và tạo được sự tương tác tự nhiên giữa trẻ với trẻ, giữa các nhóm trẻ với nhau.

Trẻ tham gia vào hoạt động áp dụng STEAM

1.5. Giải pháp 5: Chuẩn bị tâm lý và làm quen với môi trường tiểu học

Để trẻ 5 tuổi tự tin bước vào lớp Một, việc chuẩn bị tâm lý và làm quen môi trường mới là trọng tâm. Điều này giúp các con hình thành tâm thế sẵn sàng, giảm bớt lo lắng và nhanh chóng hòa nhập.

- Tạo hứng thú và tâm thế tích cực về trường tiểu học

Tôi bắt đầu bằng cách trò chuyện cởi mở với trẻ về trường tiểu học. Không chỉ đơn thuần là kể, mà còn là gợi mở những điều thú vị: "Con sẽ có bàn học riêng", "Có nhiều bạn mới và cô giáo mới"... Mục tiêu là vẽ nên một bức tranh tươi sáng, nơi việc học là một hành trình khám phá, không phải áp lực.

Các hoạt động kể chuyện, đọc sách về bạn nhỏ vào lớp Một được ưu tiên. Ví dụ, câu chuyện về "Chuyến đi đầu tiên của Trí" – một bạn nhỏ ban đầu sợ hãi nhưng sau đó lại rất thích trường mới – luôn thu hút. Trẻ được khuyến khích đóng vai, thể hiện cảm xúc của mình qua các nhân vật. Một số trẻ ban đầu còn rụt rè, hỏi "Cô giáo tiểu học có khó không?". Tôi thường giải thích rằng các cô cũng rất yêu thương, chỉ là cách học sẽ khác một chút.

Tôi cũng tổ chức một tiết học nói về “Bé tự tin khi bước vào lớp Một” cho trẻ xem video AI, có 2 bạn nhỏ nói chuyện với nhau. Sau đó đặt câu hỏi với trẻ: Chúng mình cần chuẩn bị những gì để đi học lớp Một. Trẻ sẽ kể ra được ở trường tiểu học khác ở trường mầm non ở những điểm nào, trẻ được học cách sắp xếp đồ dùng để đi học ở trường tiểu học.

Hình ảnh trẻ sắp xếp đồ dùng để đi học lớp Một

- Làm quen với môi trường vật chất và quy định mới

Việc tổ chức cho trẻ mẫu giáo lớn tham quan trường tiểu học là một giải pháp thiết thực và cần thiết nhằm giúp trẻ có sự chuẩn bị tốt về tâm thế trước khi bước vào lớp Một. Hoạt động này không chỉ giúp trẻ làm quen với môi trường học tập mới mà còn góp phần giảm bớt sự bỡ ngỡ, lo lắng, tạo cho trẻ tâm lý tự tin, hào hứng mong chờ ngày được trở thành học sinh tiểu học.

Trong năm học 2025–2026, Trường mầm non Xuân Hồng B đã phối hợp với trường Tiểu học Xuân Hồng B tổ chức cho trẻ tham quan thực tế. Đây là hoạt động trải nghiệm vô cùng ý nghĩa, được trẻ tham gia với tâm trạng háo hức và vui vẻ. Ngay từ buổi đầu tiên, trẻ đã được tham dự buổi lễ chào cờ đầu tuần cùng các anh chị học sinh tiểu học. Trẻ được đứng nghiêm trang dưới sân trường, lắng nghe tiếng Quốc ca, quan sát các anh chị xếp hàng ngay ngắn, thực hiện nghi thức chào cờ đầy trang nghiêm. Qua đó, trẻ phần nào cảm nhận được nề nếp, tác phong và không khí học tập ở trường tiểu học.

Đặc biệt, tôi không đặt nặng việc giới thiệu quá nhiều kiến thức mà chú trọng để trẻ được cảm nhận không khí thực tế của trường tiểu học. Trẻ được hòa mình vào môi trường mới, được quan sát các hoạt động sinh hoạt, vui chơi của anh chị lớn để hình thành sự mong đợi và yêu thích đối với trường tiểu học. Trong quá trình tham quan, trẻ còn được giao lưu với các anh chị lớp Một, cùng trò chuyện, tham gia một số trò chơi nhẹ nhàng nên càng thêm mạnh dạn và tự tin.

Hình ảnh trẻ tham gia lễ chào cờ tại trường tiểu học

Tiếp theo, trẻ được trực tiếp tham quan lớp học và trải nghiệm ngồi thử vào bàn ghế của học sinh tiểu học. Đây là hoạt động được các em rất mong chờ, bởi lần đầu tiên các em được “hóa thân” thành học sinh lớp Một, tạo cho các em cảm giác hứng thú và tự tin hơn. Khi ngồi vào bàn ghế tiểu học, nhiều trẻ tỏ ra thích thú, quan sát xung quanh với ánh mắt tò mò, cảm giác như mình đã lớn hơn và sắp bước vào một môi trường học tập hoàn toàn mới. Tuy nhiên, bên cạnh đó cũng có một số em chưa quen, còn hiếu động, ngộ nghĩnh vì bàn ghế cao hơn và cứng hơn so với môi trường mầm non vốn quen thuộc. Trước tình huống này, tôi nhẹ nhàng hướng dẫn và giải thích cho trẻ hiểu rằng bàn ghế ở tiểu học được thiết kế để phục vụ việc học tập nghiêm túc, vì vậy các con cần ngồi ngay ngắn, giữ tư thế đúng để thuận tiện cho việc viết chữ và hình thành nề nếp học tập tốt ngay từ đầu.

Không chỉ dừng lại ở việc trải nghiệm trong lớp học, tôi còn giới thiệu cho trẻ về các khu vực chức năng trong nhà trường như nhà vệ sinh dành riêng cho nam và nữ, thư viện nhỏ với nhiều sách truyện phong phú, cũng như một số không gian học tập và sinh hoạt chung khác. Việc giới thiệu cụ thể, kết hợp cho trẻ quan sát trực tiếp giúp các em dễ hiểu, dễ nhớ và giảm bớt cảm giác xa lạ với môi trường mới.

Ngoài ra, các em còn được đi dạo quanh khuôn viên sân trường, quan sát các hoạt động của học sinh tiểu học trong giờ ra chơi, tham quan các lớp học và đặc biệt là được gặp gỡ, giao lưu với các anh chị lớp Một. Qua những cuộc trò chuyện ngắn gọn, gần gũi với cô giáo tiểu học và các anh chị, trẻ được nghe chia sẻ về cách học tập, nề nếp sinh hoạt cũng như những điều cần chuẩn bị khi bước vào lớp Một.

Những hoạt động trải nghiệm thực tế như vậy đã giúp trẻ dần hình dung rõ ràng hơn về môi trường học tập ở bậc tiểu học, từ đó hình thành tâm thế sẵn sàng, tự tin hơn trước khi chuyển cấp. Đồng thời, sự bối ngỡ, lo lắng ban đầu của trẻ cũng được giảm đi đáng kể, tạo tiền đề thuận lợi cho quá trình thích nghi và hòa nhập khi trẻ bước vào lớp Một.

Hình ảnh trẻ được làm quen với lớp học và bàn ghế lớp Một

Sau chuyến tham quan, nhiều trẻ bày tỏ niềm vui, sự hào hứng và mong muốn nhanh chóng được vào lớp Một. Hoạt động này đã giúp trẻ có thêm hiểu biết về môi trường học tập mới, phát triển kỹ năng giao tiếp, khả năng quan sát và đặc biệt là chuẩn bị tâm lý sẵn sàng bước vào giai đoạn học tập tiếp theo. Đây thực sự là một hoạt động trải nghiệm bổ ích, góp phần nâng cao chất lượng công tác chuẩn bị cho trẻ vào lớp Một tại nhà trường.

- Tạo thói quen học tập và tự phục vụ

Trong lớp học mầm non, tôi dần thay đổi một số hoạt động để tạo sự gần gũi với môi trường tiểu học. Thời gian ngồi học nghiêm túc được tăng lên khoảng 20-25 phút mỗi buổi, tập trung vào các bài tập tô chữ, tô số. Trẻ được hướng dẫn cách cầm

bút chì đúng, ngồi đúng tư thế. Ban đầu, nhiều trẻ còn nằm bò ra bàn, hoặc cầm bút sai. Tôi kiên nhẫn sửa từng chút một.

Các hoạt động yêu cầu sự tập trung và hoàn thành nhiệm vụ được đề cao. Ví dụ, sau khi chơi, trẻ phải tự sắp xếp đồ dùng gọn gàng vào đúng vị trí. Việc tự đi vệ sinh đúng giờ, tự chuẩn bị khăn ăn, cốc uống nước cũng được khuyến khích. Khoảng 60% trẻ đã hình thành được thói quen này khá tốt. Một số ít trẻ vẫn cần nhắc nhở liên tục.

- Phối hợp với phụ huynh

Nhà trường đã tổ chức một buổi họp phụ huynh tại Xã Xuân Hồng, tỉnh Ninh Bình vào đầu năm học 2025-2026. Tôi trao đổi về những thay đổi tâm sinh lý của trẻ khi chuyển cấp, đồng thời hướng dẫn phụ huynh cách chuẩn bị ở nhà. Đó là việc tạo góc học tập nhỏ, khuyến khích trẻ đọc sách, kể chuyện, và đặc biệt là không tạo áp lực quá mức về thành tích. Nhiều phụ huynh chia sẻ rằng họ cũng lo lắng không kém gì con. Việc cùng nhau chia sẻ giúp mọi người an tâm hơn.

Một phụ huynh từng rất lo lắng vì con mình nhút nhát, khó hòa nhập. Tôi đã gợi ý chị ấy thường xuyên cùng con đọc sách về trường học, cho con tham gia các hoạt động nhóm nhỏ để tăng cường tương tác. Sau vài tuần, bé đã tự tin hơn hẳn. Sự phối hợp đồng bộ giữa gia đình và nhà trường mang lại hiệu quả rõ rệt.

1.6. Giải pháp 6: Phối hợp chặt chẽ giữa nhà trường, và gia đình

Chuẩn bị tâm thế cho trẻ 5 tuổi vào lớp Một đòi hỏi sự đồng bộ từ nhiều phía. Nhà trường không thể làm một mình. Sự kết hợp giữa gia đình và nhà trường là yếu tố cực kỳ quan trọng, tạo thành một mạng lưới hỗ trợ vững chắc cho trẻ.

Muốn cho các con phát triển một cách hài hòa và toàn diện thì sự kết hợp giữa gia đình và nhà trường cũng vô cùng quan trọng, nó giúp trẻ ngày càng được tiến bộ hơn và phát triển năng lực hơn khi được rèn luyện thường xuyên và đồng bộ.

Ngay từ đầu năm học 2025-2026, Trường mầm non Xuân Hồng B, Xã Xuân Hồng, tỉnh Ninh Bình, đã tổ chức buổi họp phụ huynh với mục đích của buổi họp về việc chuẩn bị tâm thế sẵn sàng cho trẻ vào lớp Một nhằm giúp phụ huynh hiểu được vai trò, ý nghĩa và tầm quan trọng của việc chuẩn bị cho trẻ trước khi chuyển sang môi trường học tập mới. Qua buổi họp, giáo viên tuyên truyền đến phụ huynh những kiến thức cần thiết về phát triển thể chất, nhận thức, ngôn ngữ, kỹ năng xã hội và đặc biệt là tâm lý tự tin, mạnh dạn cho trẻ. cung cấp thông tin chi tiết về chương trình chuẩn bị cho lớp Một. Tôi giải thích rõ ràng những thay đổi về môi trường, nề nếp, và phương pháp học tập ở bậc tiểu học. Nhiều phụ huynh còn lúng túng, họ cần được hướng dẫn cụ thể.

Đối với các bậc phụ huynh thì họ nghĩ rằng các con cần học đọc, viết là đủ vì thế để họ nhận ra vai trò của việc chuẩn bị tâm thế đối với các con, tôi đã trao đổi với các bậc phụ huynh về tình học tập của con cũng như tâm thế của trẻ và tầm quan trọng về tâm-sinh lí của trẻ qua các buổi họp phụ huynh, qua các giờ đón trả trẻ. Trao đổi với phụ huynh học sinh cho các bậc phụ huynh thấy được để từ đó phối hợp cùng nhà trường và cô giáo giúp trẻ có tâm thế tốt hơn.

Hình ảnh phụ huynh trao đổi cùng cô giáo

Tôi thường xuyên chia sẻ tài liệu, clip ngắn về hoạt động chuẩn bị. Nhóm Zalo của lớp là kênh chính. Tôi khuyến khích phụ huynh đặt câu hỏi, bày tỏ băn khoăn. Một số cha mẹ thể hiện rõ sự lo lắng về việc con chưa biết đọc, biết viết. Nhà trường phải nhấn mạnh: trọng tâm là phát triển kỹ năng tự phục vụ, khả năng tập trung, sự tự tin, và tinh thần hợp tác. Chữ viết, con số sẽ được học ở lớp Một.

Việc mời phụ huynh cùng tham gia giúp họ hiểu rõ hơn quá trình chuẩn bị. Nhà trường tổ chức các buổi "Ngày hội bé sẵn sàng vào lớp Một". Phụ huynh cùng con trải nghiệm các trò chơi rèn luyện kỹ năng vận động tinh, làm quen với sách vở, đồ dùng học tập.. Đồng thời, tôi chia sẻ hình ảnh, video các buổi hoạt động lên nhóm lớp. Điều này tạo hiệu ứng lan tỏa, khuyến khích những phụ huynh khác.

Khi tổ chức cho trẻ đi thăm quan Trường tiểu học phụ huynh không thể đi cùng. Tôi đã quay lại video ngắn, phỏng vấn các con cảm nhận. Sau đó, đưa lên Zalo của nhóm lớp. Điều này giúp các phụ huynh vắng mặt vẫn nắm được không khí, và các con có thêm động lực. Sự chủ động này làm tăng tính gắn kết.

Ngoài ra, nhà trường cũng chủ động kết nối với các tổ chức đoàn thể địa phương. Đoàn Thanh niên đã hỗ trợ tổ chức các hoạt động ngoại khóa; như tổ chức

cho trẻ trải nghiệm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam; đi thăm quan chùa Thượng Phúc; viếng nghĩa trang liệt sĩ; thăm cánh đồng lúa. Những hoạt động này không chỉ mang tính giải trí mà còn giáo dục, khơi gợi niềm yêu quê hương, thích học tập. để xây dựng quê hương mình ngày càng giàu đẹp

Việc xây dựng một "cầu nối" vững chắc giữa gia đình, nhà trường và cộng đồng là nền tảng. Nó giúp trẻ có được sự chuẩn bị tốt nhất, không chỉ về kiến thức mà cả về tâm lý, sẵn sàng cho một hành trình học tập mới đầy hứng khởi.

- Ưu điểm của các giải pháp:

Giúp trẻ phát triển hài hòa về thể chất, nhận thức và kỹ năng sống, tạo nền tảng tốt trước khi vào lớp Một

Giúp trẻ hình thành tính tự lập, biết giao tiếp và hòa đồng với mọi người. Hạn chế là một số trẻ còn phụ thuộc gia đình nên quá trình rèn luyện cần kiên trì và có sự phối hợp từ phụ huynh.

Tạo tiền đề thuận lợi cho việc học đọc, học viết ở lớp Một. Giúp trẻ có nền tảng ban đầu về đọc, viết và phát triển tư duy. Tuy nhiên nếu dạy không phù hợp sẽ dễ gây áp lực và làm trẻ mất hứng thú học tập.

Giúp giáo viên đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng lấy trẻ làm trung tâm. Tạo hứng thú học tập, giúp trẻ chủ động và sáng tạo hơn trong các hoạt động. Tuy nhiên giáo viên cần được tập huấn tốt và nhà trường phải có đủ thiết bị, học liệu

Tạo cho trẻ tâm thế vui vẻ, tự tin và sẵn sàng học tập. giúp trẻ tự tin, giảm lo lắng và nhanh thích nghi với môi trường mới. Tuy nhiên hiệu quả còn phụ thuộc vào đặc điểm tâm lý và khả năng thích nghi của từng trẻ.

Giúp phụ huynh hiểu rõ hơn về vai trò của việc chuẩn bị tâm thế cho trẻ. Thống nhất cách giáo dục và hỗ trợ trẻ phát triển toàn diện hơn. Hạn chế là một số phụ huynh chưa có nhiều thời gian phối hợp hoặc chưa thống nhất quan điểm giáo dục với nhà trường.

- Nhược điểm của các giải pháp:

Việc thực hiện các giải pháp đòi hỏi nhiều thời gian, sự kiên trì và trình độ chuyên môn của giáo viên.

Bên cạnh đó, sự phối hợp giữa gia đình và nhà trường đôi khi chưa đồng bộ, phụ huynh còn ít thời gian quan tâm đến việc rèn luyện cho trẻ. Ngoài ra, mỗi trẻ có khả năng nhận thức và tâm lý khác nhau nên hiệu quả áp dụng các giải pháp cũng chưa đồng đều.

2. Tính mới, tính sáng tạo của các giải pháp mới

2.1. Tính mới.

- Các giải pháp được xây dựng theo hướng chuẩn bị toàn diện cho trẻ 5 tuổi trước khi vào lớp Một, không chỉ chú trọng kiến thức mà còn quan tâm đến thể lực, tâm lý, kỹ năng và thái độ học tập.
- Kết hợp đồng bộ giữa phát triển trí tuệ, kỹ năng tự phục vụ, kỹ năng xã hội và rèn luyện tiền đọc, tiền viết phù hợp với chương trình giáo dục mầm non hiện nay.
- Tăng cường áp dụng phương pháp giáo dục lấy trẻ làm trung tâm, tạo cơ hội cho trẻ được trải nghiệm, khám phá và chủ động tham gia hoạt động học tập.
- Chú trọng chuẩn bị tâm lý cho trẻ làm quen với môi trường tiểu học thông qua các hoạt động trải nghiệm thực tế, giúp trẻ tự tin và giảm bớt ngỡ ngàng khi vào lớp Một.
- Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, trò chơi học tập và các hình thức tổ chức linh hoạt nhằm tạo hứng thú cho trẻ trong quá trình học tập.
- Tăng cường sự phối hợp chặt chẽ giữa gia đình và nhà trường trong việc chăm sóc, giáo dục và chuẩn bị tâm thế sẵn sàng cho trẻ vào lớp Một. Các giải pháp chuẩn bị tâm thế sẵn sàng cho trẻ vào lớp Một có tính mới và tính sáng tạo ở chỗ không chỉ chú trọng trang bị kiến thức đơn thuần mà tập trung phát triển toàn diện cho trẻ về thể chất, trí tuệ, kỹ năng và tâm lý theo quan điểm giáo dục lấy trẻ làm trung tâm.

2.2. Tính sáng tạo.

- Giáo viên linh hoạt lồng ghép các nội dung chuẩn bị cho trẻ vào mọi hoạt động hằng ngày như học tập, vui chơi, lao động và hoạt động trải nghiệm.
- Xây dựng môi trường giáo dục mở, thân thiện, tạo nhiều cơ hội cho trẻ được thực hành kỹ năng tự phục vụ, giao tiếp và xử lý tình huống thực tế.
- Sáng tạo trong việc thiết kế trò chơi học tập, hoạt động tiền đọc – tiền viết và phát triển tư duy logic phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý của trẻ 5 tuổi.
- Áp dụng nhiều phương pháp dạy học tiên tiến như học qua chơi, hoạt động nhóm, trải nghiệm thực tế và ứng dụng công nghệ thông tin nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục.
- Tổ chức cho trẻ tham quan, làm quen với môi trường tiểu học thông qua các hoạt động giao lưu, trải nghiệm giúp trẻ hình thành tâm thế sẵn sàng vào lớp Một.
- Phát huy hiệu quả vai trò của phụ huynh bằng nhiều hình thức phối hợp linh hoạt như trao đổi trực tiếp, nhóm lớp, hướng dẫn rèn kỹ năng cho trẻ tại nhà, tạo sự thống nhất giữa gia đình và nhà trường

3. Khả năng nhân rộng của sáng kiến

Các giải pháp chuẩn bị tâm thế sẵn sàng cho trẻ 5 tuổi vào lớp Một ở trường mầm non, đã được áp dụng hiệu quả tại Trường mầm non Xuân Hồng B. Quá trình thực hiện trong năm học 2025-2026 cho thấy tính khả thi cao.

Không đòi hỏi đầu tư lớn về cơ sở vật chất. Trọng tâm là thay đổi cách tiếp cận của giáo viên. Điều này giúp các giải pháp dễ dàng triển khai ở nhiều môi trường.

Phù hợp với nhiều đối tượng: Có thể áp dụng cho trẻ 5 tuổi ở nhiều trường mầm non khác nhau, cả khu vực thành thị và nông thôn, với sự linh hoạt điều chỉnh theo điều kiện thực tế.

Tính linh hoạt cao: Nội dung giải pháp không cứng nhắc, giáo viên có thể sáng tạo, điều chỉnh phương pháp, hình thức tổ chức phù hợp với từng lớp, từng nhóm trẻ.

Dễ triển khai trong toàn trường: Có thể nhân rộng cho các lớp mẫu giáo 5 tuổi trong cùng nhà trường, thông qua sinh hoạt chuyên môn, dự giờ, chia sẻ kinh nghiệm.

Khả năng nhân rộng ra các đơn vị khác: Sáng kiến có thể áp dụng tại nhiều cơ sở giáo dục mầm non khác trên địa bàn, góp phần nâng cao chất lượng chuẩn bị cho trẻ vào lớp Một.

Hiệu quả rõ ràng, dễ đánh giá: Kết quả thể hiện qua sự tiến bộ của trẻ về kỹ năng, tâm lý và khả năng thích nghi, nên dễ theo dõi, rút kinh nghiệm và phổ biến rộng rãi.

Phù hợp với định hướng đổi mới giáo dục: Gắn với quan điểm giáo dục lấy trẻ làm trung tâm, nên phù hợp để triển khai lâu dài và đồng bộ trong ngành giáo dục mầm non.

4. Hiệu quả áp dụng, lợi ích thu được từ sáng kiến

4.1. Hiệu quả về mặt khoa học:

Việc áp dụng 6 giải pháp trên có hiệu quả tích cực về mặt khoa học trong giáo dục mầm non. Các giải pháp được thực hiện phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý và khả năng nhận thức của trẻ 5 tuổi, giúp trẻ phát triển toàn diện về thể chất, ngôn ngữ, tư duy và kỹ năng xã hội. Đồng thời, việc sử dụng phương pháp giáo dục lấy trẻ làm trung tâm và tăng cường trải nghiệm thực tế đã góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ một cách khoa học và hiệu quả. Những kết quả đạt được cũng là cơ sở thực tiễn để giáo viên vận dụng và nhân rộng trong công tác chuẩn bị cho trẻ vào lớp Một.

4.2. Hiệu quả về mặt kinh tế

Việc áp dụng “Một số biện pháp chuẩn bị tâm thế sẵn sàng cho trẻ 5 tuổi vào lớp Một ở trường mầm non” không chỉ mang lại hiệu quả cao trong công tác chăm sóc, giáo dục trẻ mà còn đem lại những hiệu quả thiết thực về mặt kinh tế cho nhà trường, giáo viên và phụ huynh.

Giáo viên có thể tự làm nhiều đồ dùng, đồ chơi và học liệu phục vụ cho các hoạt động giáo dục trẻ. Điều này giúp giảm đáng kể kinh phí mua sắm đồ dùng dạy học nhưng vẫn đảm bảo tính trực quan, sinh động và phù hợp với nội dung bài dạy.

Bên cạnh đó, việc ứng dụng công nghệ thông tin vào giảng dạy giúp giáo viên dễ dàng khai thác các nguồn học liệu điện tử, hình ảnh, video và trò chơi học tập trên internet, góp phần tiết kiệm chi phí in ấn tranh ảnh, tài liệu phục vụ hoạt động học tập cho trẻ.

Ngoài ra, việc phối hợp tốt giữa gia đình và nhà trường trong quá trình chăm sóc, giáo dục trẻ giúp phụ huynh hiểu đúng về việc chuẩn bị cho trẻ vào lớp Một, tránh tình trạng đầu tư quá nhiều vào việc dạy trước kiến thức không cần thiết. Từ đó giúp tiết kiệm thời gian, công sức và chi phí cho gia đình.

Nhìn chung, các biện pháp đã áp dụng đều dễ thực hiện, phù hợp với điều kiện thực tế tại trường mầm non, không tốn nhiều kinh phí nhưng mang lại hiệu quả cao trong việc nâng cao chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ và chuẩn bị tốt tâm thế cho trẻ sẵn sàng bước vào lớp Một.

So sánh về mức độ hỗ trợ cần thiết cho trẻ trước và sau khi áp dụng các biện pháp, có thể thấy sự thay đổi tích cực:

STT	Tiêu chí đánh giá	Trước khi áp dụng		Sau khi áp dụng	
		Số lượng	Tỉ lệ %	Số lượng	Tỉ lệ %
1	Tỷ lệ trẻ cần kèm riêng khi vào lớp 1 (ước tính)	10/27	37%	25/27	92%
2	Phản hồi của phụ huynh về áp lực học thêm	15/27	55%	26/27	96%

Việc chuẩn bị tốt từ mầm non chính là một khoản đầu tư thông minh, mang lại giá trị bền vững cho từng cá nhân trẻ, gia đình và toàn bộ hệ thống giáo dục.

4.3. Hiệu quả xã hội

- Về phía giáo viên:

Giúp giáo viên nâng cao năng lực chuyên môn và kỹ năng tổ chức các hoạt động giáo dục cho trẻ. Giáo viên chủ động hơn trong việc đổi mới phương pháp

dạy học, biết vận dụng linh hoạt các hình thức giáo dục phù hợp với đặc điểm của trẻ mầm non. Đồng thời, giáo viên có thêm kinh nghiệm trong việc phối hợp với phụ huynh, theo dõi sự phát triển của trẻ và tạo môi trường học tập tích cực, giúp nâng cao chất lượng chăm sóc và giáo dục trẻ trong nhà trường.

- Về phía trẻ:

Trẻ mạnh dạn, tự tin, có kỹ năng giao tiếp và kỹ năng tự phục vụ tốt hơn.

Phát triển toàn diện về thể chất, nhận thức, ngôn ngữ, tình cảm và kỹ năng xã hội.

Có tâm thế vui vẻ, sẵn sàng bước vào lớp Một, giảm lo lắng và bỡ ngỡ khi chuyển cấp.

Hình thành những hành vi, thói quen tốt và ý thức kỷ luật trong học tập, sinh hoạt.

Để nắm bắt sự chuyển biến của trẻ, tôi đã tiến hành đánh giá tâm thế sẵn sàng vào lớp Một qua một số tiêu chí trọng yếu. Việc khảo sát thực hiện dựa trên quan sát trực tiếp trong các hoạt động hằng ngày, phiếu đánh giá kỹ năng cá nhân và những buổi trò chuyện thân mật với trẻ.

Các tiêu chí đánh giá tập trung vào mức độ chủ động, khả năng tập trung và thái độ của trẻ đối với việc học.

Dưới đây là bảng so sánh kết quả:

STT	Tiêu chí đánh giá	Trước khi áp dụng		Sau khi áp dụng	
		Số lượng	Tỉ lệ %	Số lượng	Tỉ lệ %
1	Mức độ chủ động, tự tin trong giao tiếp	14/27	51	25/27	93
2	Khả năng duy trì sự chú ý vào nhiệm vụ	10/27	37	21/27	78
3	Kỹ năng tự lập (chuẩn bị đồ dùng, cất dọn)	13/27	48	25/27	93
4	Thái độ hứng thú với việc học và trường tiểu học	17/27	63	26/27	96

Số liệu cho thấy sự cải thiện đáng kể ở tất cả các khía cạnh. Đặc biệt, mức độ chủ động và tự tin của trẻ tăng lên rõ rệt. Đa số các con đã mạnh dạn hơn khi bày tỏ ý kiến. Khả năng duy trì sự chú ý cũng được nâng cao, trẻ ít bị phân tâm hơn trong giờ học.

Ban đầu, tôi nhận thấy một số trẻ còn rụt rè, ít tham gia. Thậm chí có lúc, tôi đã vội vàng kết luận sự im lặng của trẻ là do chưa hiểu bài, trong khi thực tế các con đang suy nghĩ. Cần thêm thời gian để trẻ thực sự cởi mở, không phải đưa trẻ nào cũng bộc lộ ngay. Tuy nhiên, sau quá trình áp dụng các biện pháp, sự tiến bộ là điều không thể phủ nhận. Các con hào hứng hơn, sẵn sàng cho một hành trình mới.

- Về phía phụ huynh

Sự đồng hành từ gia đình là yếu tố then chốt chuẩn bị tâm thế cho trẻ vào lớp Một. Tại Trường mầm non Xuân Hồng B, cha mẹ đóng vai trò đặc biệt quan trọng.

Nhận thức rõ hơn vai trò phối hợp với nhà trường trong việc chuẩn bị cho trẻ vào lớp Một. Phụ huynh có sự phối hợp chặt chẽ hơn với giáo viên trong chăm sóc và giáo dục trẻ tại nhà. Đồng thời, phụ huynh yên tâm hơn khi thấy trẻ tự tin, mạnh dạn, có kỹ năng tự phục vụ và thích nghi tốt với môi trường học tập mới. Các giải pháp cũng giúp nâng cao nhận thức của phụ huynh về việc giáo dục toàn diện cho trẻ thay vì chỉ chú trọng kiến thức trước khi vào tiểu học.

- Về phía nhà trường:

Góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc và giáo dục trẻ trong nhà trường. Giáo viên có thêm kinh nghiệm trong việc tổ chức các hoạt động phù hợp với trẻ mầm non và đổi mới phương pháp giảng dạy hiệu quả hơn. Mối quan hệ phối hợp giữa nhà trường và phụ huynh ngày càng gắn bó, tạo sự thống nhất trong công tác giáo dục trẻ. Bên cạnh đó, trẻ mạnh dạn, tự tin và có nề nếp tốt hơn cũng giúp nhà trường nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện và tạo được niềm tin đối với phụ huynh.

4.4. Các hiệu quả khác:

+ Hiệu quả về mặt tâm lý: Trẻ có tâm lý ổn định, vui vẻ, hứng thú với việc học; giảm áp lực và lo lắng khi chuyển từ mầm non lên tiểu học.

+ Hiệu quả về xây dựng môi trường giáo dục: Tạo môi trường học tập thân thiện, tích cực, khuyến khích trẻ chủ động tham gia các hoạt động, từ đó nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện.

+ Hiệu quả về đổi mới phương pháp: Thúc đẩy giáo viên mạnh dạn đổi mới hình thức tổ chức hoạt động, áp dụng linh hoạt các phương pháp dạy học tích cực, phù hợp với xu hướng hiện nay.

+ Hiệu quả về phát triển kỹ năng sống: Trẻ hình thành thói quen tốt, tính tự lập, kỹ năng hợp tác, giao tiếp – là nền tảng quan trọng cho các cấp học tiếp theo.

+ Hiệu quả lan tỏa: Sáng kiến có tác động tích cực đến đồng nghiệp thông qua chia sẻ kinh nghiệm, sinh hoạt chuyên môn, từ đó nâng cao chất lượng

chung của nhà trường.

+ Hiệu quả lâu dài: Góp phần hình thành nền tảng vững chắc cho quá trình học tập suốt đời của trẻ.

D. PHẦN KẾT LUẬN

1. Ý nghĩa của giải pháp:

Việc chuẩn bị cho trẻ 5 tuổi vào lớp Một vô cùng cần thiết và quan trọng ở mọi thời đại đặc biệt là trong giai đoạn hiện nay, việc làm này được thực hiện ở mọi lúc, mọi nơi, trong mọi hoạt động, từ đơn giản đến phức tạp, thông qua các trò chơi hay các hoạt động hấp dẫn mà trẻ yêu thích. Cần tránh nôn nóng, áp đặt, ép buộc trẻ học trước những gì mà trẻ sẽ tiếp thu một cách bài bản ở trường phổ thông sau này, bởi dễ gây ra cho trẻ những chủ quan, chán nản, chểnh mảng dẫn đến mất đi hứng thú học tập. Là giáo viên lớp 5 tuổi tôi rất mong muốn được trao đổi một số kinh nghiệm nhỏ của bản thân với các đồng nghiệp, các bậc phụ huynh để cùng thống nhất về việc chuẩn bị cho trẻ vào lớp Một.

Thông qua các hoạt động trải nghiệm, làm quen với nề nếp học tập, rèn kỹ năng tự phục vụ, kỹ năng giao tiếp và phát triển tính mạnh dạn, trẻ dần hình thành sự hứng thú đối với việc học. Trẻ biết lắng nghe, hợp tác với bạn bè, mạnh dạn phát biểu và chủ động tham gia các hoạt động. Điều này giúp giảm bớt sự bỡ ngỡ, lo lắng khi chuyển tiếp từ mầm non lên tiểu học.

Các giải pháp còn góp phần phát triển toàn diện cho trẻ về thể chất, nhận thức, ngôn ngữ, tình cảm và kỹ năng xã hội. Đồng thời nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục trẻ trong nhà trường, tạo được sự tin tưởng của phụ huynh đối với giáo viên và nhà trường.

Bên cạnh đó, việc chuẩn bị tâm thế tốt cho trẻ vào lớp Một còn giúp giáo viên đổi mới phương pháp giáo dục theo hướng lấy trẻ làm trung tâm, tăng cường phối hợp giữa gia đình và nhà trường trong quá trình chăm sóc, giáo dục trẻ.

2. Bài học kinh nghiệm

Trong quá trình thực hiện các biện pháp chuẩn bị tâm thế cho trẻ vào lớp Một, bản thân tôi rút ra một số bài học kinh nghiệm sau:

- Giáo viên cần nắm vững đặc điểm tâm sinh lý của trẻ 5–6 tuổi để lựa chọn nội dung, hình thức tổ chức phù hợp.
- Luôn tạo môi trường học tập thân thiện, gần gũi, giúp trẻ cảm thấy vui vẻ, an toàn và hứng thú khi tham gia hoạt động.
- Cần kiên trì, nhẹ nhàng, động viên khích lệ trẻ thường xuyên để hình thành cho trẻ sự tự tin và tính mạnh dạn.
- Tăng cường tổ chức các hoạt động trải nghiệm thực tế, trò chơi học tập nhằm giúp trẻ tiếp thu kiến thức một cách tự nhiên, hiệu quả.

- Phối hợp chặt chẽ với phụ huynh trong việc rèn luyện kỹ năng, nề nếp và tâm lý cho trẻ tại gia đình.

- Giáo viên cần thường xuyên tự học, tự bồi dưỡng chuyên môn, đổi mới phương pháp giảng dạy và ứng dụng công nghệ thông tin trong tổ chức hoạt động giáo dục.

3. Đề xuất và kiến nghị

Để các giải pháp chuẩn bị tâm thế sẵn sàng cho trẻ vào lớp Một được triển khai hiệu quả hơn, tôi xin đề xuất một số kiến nghị sau:

- Là giáo viên tôi không ngừng học hỏi để trau dồi về chuyên môn nghiệp vụ, nâng cao trình độ chuyên môn, có ý thức rõ hơn về phương pháp giảng dạy một cách linh hoạt, sáng tạo

- Nhà trường tiếp tục tạo điều kiện về cơ sở vật chất, trang thiết bị, đồ dùng đồ chơi phục vụ các hoạt động trải nghiệm cho trẻ.

- Tổ chức nhiều chuyên đề, hội thảo, sinh hoạt chuyên môn để giáo viên có cơ hội học hỏi, trao đổi kinh nghiệm trong công tác chăm sóc giáo dục trẻ 5–6 tuổi.

- Tăng cường phối hợp giữa trường mầm non và trường tiểu học nhằm giúp trẻ được làm quen với môi trường học tập mới.

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền tới phụ huynh về vai trò của việc chuẩn bị tâm thế cho trẻ trước khi vào lớp Một.

- Với khả năng, kinh nghiệm và điều kiện có hạn, vì vậy những vấn đề tôi trình bày trong đề tài sẽ không tránh khỏi thiếu sót. Rất mong nhận được ý kiến đóng góp của các đồng nghiệp và ý kiến chỉ đạo, giúp đỡ của các cấp lãnh đạo để đề tài được hoàn thiện hơn.

**** Cam kết không sao chép và vi phạm bản quyền***

Tôi xin cam đoan mọi thông tin nêu trong Bản mô tả là trung thực, đúng sự thật, không sao chép, vi phạm bản quyền và hoàn toàn chịu trách nhiệm trước pháp luật./.

Xuân Hồng, ngày 10 tháng 5 năm 2026

Tác giả

Hoàng Thị Hiên

XÁC NHẬN CỦA ĐƠN VỊ

Trường mầm non Xuân Hồng B xác nhận: Sáng kiến của của đồng chí Hoàng Thị Hiên được xây dựng phù hợp với thực tiễn giáo dục trẻ mẫu giáo 5 tuổi tại đơn vị. Các biện pháp cụ thể, dễ thực hiện, góp phần giúp trẻ mạnh dạn, tự tin và hình thành các kỹ năng cần thiết trước khi vào lớp 1.

Sáng kiến đã mang lại hiệu quả tích cực trong quá trình chăm sóc, giáo dục trẻ; được giáo viên và phụ huynh đồng tình, đánh giá cao. Sáng kiến được Hội đồng đánh giá công nhận hiệu quả áp dụng, khả năng nhân rộng cấp cơ sở. Đề nghị công nhận có hiệu quả áp dụng, phạm vi ảnh hưởng cấp xã.

Xuân Hồng, ngày 12 tháng 5 năm 2026

TM. HỘI ĐỒNG

CHỦ TỊCH

Vũ Thị Duyên